

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an 50 Lei		Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 60 Lei, până la 200 de cuvinte 90 Lei, de aci în sus 120 Lei.
Pe jumătate de an 25 „		
Pe un pătrar de an 12 1/2 „		
Un număr 1 Leu.		
Pentru străinătate pe un an 80 Lei.		

Discursul dlui Iuliu Maniu,

ținut în ziua de 12 Iulie, la ședința solemnă de comemorare a fericitului Arhiep. și Mitrop. Andrei Șaguna.

Cu sufletul înălțat de amintirile glorioase ale trecutului și adânc emoționat de măreția strălucitoare a marelui Arhiepiscop Andrei baron de Șaguna, aduc astăzi la împlinirea alor 50 ani dela trecerea la cele eterne, tributul recunoștinței partidului național român memoriei primului său prezident.

Admirăm deopotrivă talentul său mare, stăruința sa fără seamă și uriașa sa putere de muncă, care însă toate împreună nu ar fi putut da rezultatele uimitoare, pe cari le-a realizat, dacă nu ar fi fost armonios așezate în structura caracterului său și dacă nu ar fi fost conduse de principii bine statorite dela primele începuturi ale vieții sale publice.

La sfințirea sa de episcop se ruga: „Tu Doamne al puterilor dă-mi destulă tărie, ca să deștept din somnul cel de moarte pe poporul român din Transilvania”, iar la adunarea politică ținută în Sibiu, El iubitorul fără margini al libertății și al națiunii declară: „Cutez a glorifica simțul liberal și național numai atunci, când este bazat pe moralitate și se povățuește de iubirea Patriei. Frații mei! numai religiunea și moralitatea ne pot face fericiți”. În politică se conducea de credință și moralitate, în credința sa religioasă de iubirea arzătoare de neam.

Aceste directive fundamentale ale întregii sale activități, aflau răsădit în sufletul Ardealului, l-au predestinat, și au făcut să fie ales în unanimitate, de prezident al adunării naționale de pe Câmpia Libertății din Blaj și de primul prezident al Comitetului Național, chemat să cărmuiască soarta românilor din Ardeal în vremurile grele din anii 1848 și 1849. Activitatea

și politica bisericească și națională o poate înțelege în întregime ei numai cine cunoaște bine psihologia maselor populare și împrejurările din Ardeal de pe vremuri și care știu pătrunde măreția structură sufletească a Arhiepiscopului, care nu lasă nimic perdut din vedere, ce ar fi putut contribui la dezvoltarea conștiinței naționale și a calităților sufletești ale poporului românesc.

El, slujitor la altarul Domnului, a ridicat altar în sufletul său ideii mari a libertății, dar nu s'a lăsat amăgit de năluca libertății personale, care fascinează pe mulți, ei credea în adevărul preconizat de Bănuțiu, că libertatea fără naționalitate e moarte pentru Români!

El, fanaticul civilizațiunii umane și îndemnătorul neobosit al poporului românesc la muncă și propășire culturale: le respinge pe toate, dacă nu servesc unei moralități superioare, fără care nu poate dăinui o națiune. Iar moralitatea și-o poate închipui numai crescută din tulpina sănătoasă a credinței pozitive. Libertate, naționalitate, cultură, morală superioară, credință, sunt obiectivele spre care zboară sufletul său mare, ca prin ele să asigure calea vecinic ascendentă a dăinuirii fără sfârșit a neamului românesc.

Dar nu s'a mulțumit cu cultul ideilor mari, ci dăruit cu simțul practic, atât de necesar îndrumătorilor de neam, a creat în fruntea marilor săi contemporani organizațiile vii ale energiilor naționale. A emancipat biserica ortodoxă română de sub ierarhia sârbească și i-a dat organizația național-democratică trebuitoare, ca credința apărută să fie. A fost întâiul între întemeietorii Asociațiunii din Ardeal, ca să poată fi cultura românească promovată și a stat însuși la leagănul partidului național-român, ca conștiința națională deșteptată să aibă prin ce înfăptui libertatea, independența și pe urmă unitatea națională! Pre-

zidând apoi tustrele aceste puternice organizații naționale, a devenit unul dintre cei mai mari organizatori ai gândirii românești și unul din nemuritorii întemeietori ai ființei unitare a întreg neamului românesc.

Credința sa religioasă nu l-a împiedecat să se arunce cu tot avântul, de care era capabil cum puținii alții, pentru mântuirea neamului său, mergând braț la braț cu arhiepiscopul din Blaj în vârtejul luptei pentru realizarea visului său frumos al independenței poporului românesc, iar devotamentul său pentru neam nu l-a împiedecat să-și apere credința și biserica cu toată tăria sufletului său, cu care era dăruit.

Când a venit momentul greu, atât de tragic pentru toți cei ce credeau în realizarea visului sfânt prin alții decât prin forța proprie a însuși națiunii, talentul său a știut să se folosească de destinul prevestilor al desăvârșitei prăbușiri a unei împărății, pentru a mântui măcar altarul sfânt din ruinele pomposului edificiu național, pe care-l visa.

Pentru moment era totul pierdut pentru bietul popor românesc din Ardeal și Banat și avântul spre integralitatea aspirațiilor naționale al arhiepiscopului cu suflet mare a predat terenul talentului diplomatic admirat de mulți, „temut de unii, invidiat de alții, dar recunoscut de toți“, ca prin el să aducă serviciile neperitoare neamului său.

Noi cei prezenți, asupra cărora se revarsă razele luminoase ale independenței naționale visate de marele arhiepiscop Andrei Șaguna, nu vom da uitării nici când, că aceste raze le dăruiește soarele dinaintea căruia El și ceilalți mari înaintași ai noștri au împrăștiat negura grea și fioroasă a vremurilor de cumplită sclăvie.

Partidul național-român împreună cu toți fiii Ardealului și Banatului, cărora soarta le-a hărăzit să conlucre după aproape 2 mii de ani la reînființarea vieții de Stat românești în Dacia-Superioară, va binecuvânta întotdeauna memoria marelui său președinte de odinioară și nu va părăsi niciodată calea virtuților sale!

Declar ședința comitetului deschisă și rog pe dl deputat dr Ioan Lupaș să redijeze procesul verbal al ședinței festive de azi.

„Patria“

Mecenatului Bibicescu.

— Cu ocazia inaugurării „Casei culturale“ din Iablanțița —

*Atâția inși se strecurară 'naintea ta, o! mecenate!
Atâția inși trecură granița, care azi pe noi nu ne desparte.*

*Veniră 'ntâi martirii slovei și ai neamului nost' drag,
Trecură munții cu-avuția cuprinsă 'n traistă de desag;
Veniră popii noștri în „cioareci“, în reverenda cea de eri,
Ei, vestitori ascunși și tainici ai unei vecinici primăveri.
Veniră cronicarii noștrii, cei stringători din vremi bătrâne
A unor fapte, cari trăi-vor în slova lor și azi și mâne.
Trecură slova însetată, trecură slova lor Carpații,
Acei ce darnic pricepură o vorbă sfântă, cum e „frații“.*

*Pe drumi bătătorit de dâuși, veni în sgomot de faufare,
Venim „Domn“ de multvisat, cu-armatalui triumfătoare.*

*Și după voi, o! dascăli dragi; voi, tari în peană și în spadă,
Veniră, vai! atâția inși în haină nouă de paradă:
Politici oameni, prea mărunți, destrămători de vechiul vis,
Cari astăzi sapă între noi adânc, întunecat abis.*

*„Ai îndrăznit, o! dascăl drag, furiș la noi să te strecoari,
(— Când alți veniră în paradă, durere! prea adeseori. —)
La noi treci granița, înlocmai cum popi cu slova 'n desagi
Veneau ascunși să'mbrățișeze pe frații lor, iubiți și dragi.
Aduci dulapuri, purtătoare de grainul nostru românesc,
De cărți, în care 'naintașii voivozii noștrii ni'i slăvesc.
Mai spun în ele sciitori atâtea patimi și dureri,
Ce neamul nostru suferit-a în vremea nu de mult, de eri,
Atâtea patimi incurcate, deslănțuite în romane,
Când Tudor și Mihai Viteazul se războianc'oștiri dușmane.*

*Trudit, în seara răcoroasă, când dela lucru, tu țărane!
Trudit, când scripitorul plug deo-parte tu îl pui de coarne;
In loc să mergi unde-i dulceața a vremii de-azi amăgitoare,
Te du acolo, unde-i vieța eternă și neperitoare.
Tu lasă crâșma și desfrâul! Deschide 'ncet dulap de sticlă,
Și când tremurătoai ea-și-mâna volumul de pe raft ridică,
Adu-ți aminte de bătrânul, ce-și cere azi blagoslovirea:
„Acum mă slobozește Doamne, că ochi-mi văd azi mântuirea
Ce Tu popoarelor, Părinte al nostru drepte, Tu le-ai dat,
Că cartea mea trece Carpații, cari azi pe noi nu ne despart“.*

Iulie 1923.

Ioșif Delaglob.

Contribuțiuni la istoria Românilor bănățeni 1783—1792.

Două „circulare“ din biserica ortodoxă din Măidan și o „patentă“ a „sfatului crăiesc“ din Buda.

Comunicate de: **Romulus S. Molin.**

Între anii 1698—1700 se desfășoară acțiunea politică-religioasă a Românilor ardeleni, care a pricinuit desbinarea lor în două tabere potrivnice, cari s'au sfășiat una pe alta, zeci de ani, cu multă înverșunare. Tot atunci, în Banat, între Mureș și Dunăre se încuibează meru Sârbii, cari primesc dela Impăratul Leopold I „privilegiul și slobozenii“, prin a căror putere 170 de ani poporul nostru este sugrumat de jugul slav. În aceste vremuri ne-am apropiat de moartea națională prin pravoslavnicia noastră, căci Ungurii iscusiți, intriganți la Curtea din Viena, au pricteput motivele pentru a sprijinii colonizarea Banatului cu Sârbi. De peste Dunăre Sârbii se furișau tot mai mulți, și ajunși în Canaanul fostei Ungarii își fac repede cu ajutorul „sfatului Crăiesc din Buda“ din pravoslavia credinței un fel de patrimoniu particular, un domeniu rezervat și un mijloc sigur de încălecare și nimicire a co-religionarilor Români, ca și Rutenii în Bucovina¹⁾.

Cu o sută de ani mai târziu, când în Ardeal frații noștri, sfășiați în două tabere confesionale, reușesc să înlăture divergențele confesionale în fața primejdiei de desnaționalizare din partea Ungurilor, în Banat biserica și averile celor 11 mănăstiri românești ajung cu totul în stăpânirea sârbească. La 28 Ianuarie 1790 Impăratul Iosif II a dat așa numita *revocatio ordinationum*, prin care constituția și administrația Ardealului sunt readuse la starea, în care s'au aflat ele la 1780, așa că Români din Ardeal sunt din nou asupriți. Actul acesta îl face Iosif II pe patul de moarte, văzându-și împărăția în lupte externe și interne defavorabile.

Fratele și succesorul lui Iosif II luând cârma Ungariei și a Transilvaniei în mână, voind să-și ușureze situația, evitând de a ajunge cu factorii politici, adecă cu Ungurii, Sașii și Săcuii, în conflicte permanente și mistuitoare, restitue vechea constituție feudală, în baza căreia Români ajung iarăși în neagra iobăgie. Iar spre a domoli în câțva cheful de a face prea multe experimentări cu străvechiul „jus resistendi“ al Ungurilor, a dat o deosebită atențiune binevoitoare *tendințelor sârbești* în Ungaria (și Banat, nota aut.), unde cu învoirea prea înaltă s'a ținut vestitul congres al Sârbilor în Timișoara²⁾.

Urmarea acestui congres a fost, că Sârbii câștigă drepturi egale cu Ungurii. Aceste drepturi sunt întărite prin art. de lege 27 al dietei din Buda în anul 1790, iar la 30 Decembrie 1791 sunt comunicate tuturor protopopiatelor și parohiilor din întregul Banat.

* * *

Am afirmat, că Sârbii s'au furișat din vechia lor țară și au făcut o propagandă de sârbizare fanatică și barbară. Ca să nu zică cineva, că aducem o acuzație gratuită, publicăm „circularul“ episcopului de Vârșeț, Șacabent. acest ordin se găsește în arhiva bisericii ortodoxe din comuna Măidan, jud. Caraș-Severin, Banat și poartă „Nr. 8 al protocolului“, luna Iunie 26, anul 1788.

L-am primit în copie dela octogenarul Sofronie Liuba, învățător în retragere din acel sat, și-l redau mai jos.

* * *

„Patenta“ Nr. 262: Dă dreptul de pășunat, fără vre-un bir oarecare, pentru vitele preoților de pe teritoriul comitatului cetății Timișorii.

Nr. 262.

Fiindcă a lor mărire prea luminata împărăție, cu milostivire a judeca s'au învrednicit, ca cei de legea grecească ne uniți preoți, cari se află sub varmeghia¹⁾ Temeșvarului cei delipsă pentru casa sa au slobozit, fără de porție (dare. Nota aut.) la pășunea cea de obște a să ținea, adecă: 6 boi, 2 vaci, 2 junci sau viței, 18 oi, 8 porci. Iar cei ce va vrea mai mult la pășunea cea de obște decât numerele cele de mai sus a ținea, aceia după rânduita porție să să astrângă.

Pentru aceia prea înalta împărăție cinstitei obște această prea milostivă rezoluție au rânduit pentru lucrata luare de samă de milostivi porunca crăească a sfatului celui dinlăuntru acest loc crăesc deținut.

Dat din sfatul cel crăesc, în locul ținutului hunguresc în Buda 5 Ianuarie 1785 la care asăzământ este prea gata spre slujbă. Grof Hrist Nitky m. p., Franț Skerletky m. p., Iosef Zici m. p.

Această copie asemenea cu cea mainainte trimisă din protocolul Episcopesc, așa din cuvânt în cuvânt precum acolo să află.

În Vârșeț 16 Noembrie 1795.

Luca Milițir m. p.
secretar epp. și consistorial.

(Urmează)

¹⁾ N. Iorga. Românișmul în Bucovina pag. 87.

²⁾ Dr. I. Lupăș Analele Academiei R. Tom. XXVII Seria II. Contribuțiuni la Istoria Românilor Ardeleni cu 84 acte și documente.

¹⁾ Varmeghia = județ.

Din însemnările unui ariciu știutor de carte.

— In munții Parângului. —

Povaste: de prof. G. POPESCU SURA.

(Continuare)

— Ascultă: Ca să răsară, ca să crească înalți și mândrii și ca să dea roadă, brazilor tăi le-a trebuit în primul rând foarte multă hrană, pe care ei au găsit-o din belșug în pământ, în apă, și în aer. Nici nu mai vorbesc de lumina și de căldura, pe care soarele le-a trimis-o din bogăția lui fără margini. Și în afară de acestea, cred, că nu-i greu ca să pricepi, că pentru brazil acestia frumoși și falnici s'au străduit mii și mii de generații de mușchi de stâncă, mii și mii de generații de ierburi și numai eu știu cu câtă greutate am măcinat și am rotunzit stâncile tale. Și în afară de astea nici ploaia și nici înghețul n'au avut mai puțin de furcă.

Cred, că-i de prisos să mai amintim, că muntele nostru asculta cu gura căscată și că fierbea de nerăbdare.

— Și ce spuneai tu, că s'a întâmplat cu sfărâmurile stâncilor mele, pentru că n'am auzit bine? întrebă dânsul.

— Le-am cernut printre mușchii și printre ierburile povârnișurilor tale, iar mușchii și ierburile și-au scos hrană din ele — și e bine să se știe de toată lumea, că în pietre sunt multe materii foarte bune pentru nutrirea și creșterea plantelor. Socotesc însă, că este de neapărată nevoie, ca să ne lămurim de la început asupra faptului, că materiile, cari trebuiesc plantelor, nu se găsesc pe de-a gata, ci trebuiesc scoase și prelucrate, fapt care face ca plantele să aibă foarte mult de muncă: și ele, ca și omul cinstit, nu-și câștigă traiul decât prin sudoarea feței — prin muncă grea și trudnică.

— Ciudate lucruri, zise muntele, eu nici nu bănuiam nimic din toate astea.

— Crede-mă ce-ți spun, că doar nu-ți spun copilării. Și să nu ți se pară ciudat, când ți-o mai spune, că multe părți din pietrele tale ajung — prefăcute, bineînțeles — în corpul animalelor, ba chiar și în corpul oamenilor.

— Să poate așa ceva? întrebă muntele cu mirare; mie nici nu-mi vine să cred, ce-mi spui tu.

— Ce să-ți fac eu, dacă nu m'ascuți până la urmă? vorbi vântul.

— Spune, că te-ascult, numai te rog, să termini cât mai repede, pentru că altfel ași niuri de nerăbdare.

— Plantele iau din sfărâmurile pietrelor materiile, de care are nevoie corpul lor; aceleași materii trec în corpul animalelor ierbivore, odată cu plantele cu cari se nutresc, iar omul și celelalte animale carnivore le iau din carnea animalelor ierbivore.

Muntele căzu pe gânduri. De la o vreme fruntea lui începu să se însenineze și o bucurie fără margini se răspândi în toată ființa lui înăspriță de vremuri și de necazuri. Acum începuse să înțeleagă: Înțelegea pentru prima oară în viață, că avea și el un rost pe lumea asta și că rostul acesta era cu mult mai presus și cu mult mai însemnat, decât și l-ar fi închipuit el vreodată — fle chiar și în visurile lui cele mai frumoase.

— Vântul îi pricepu starea sufletească și-i dete pace: în cursul sentimentelor, cari zguduesc puternic ființa muritorului, este foarte potrivit să lași omul în pace câtă-va vreme, până ce sufletul lui începe să se liniștească de la sine.

— Eu credeam, că sfărâmurile pietrelor mele sunt pierdute pentru vecinicie, zise muntele în cele din urmă.

— Și crai foarte greșit, dragă moșule, pentrucă în natură nu se perde nimic, răspunse vântul.

— Dar știi, că-s interesante poveștile tale?

— Ai îmbătrânit, dragul meu.

— Și ce te face să crezi așa ceva, mă rog Dumitale?

— Văd, că tu te gândești numai la povești — și numai copiilor și bătrânilor, care cad în mintea copiilor, le stă capul numai la bazine. Oare, crezi Dumneata, că povești spun eu acuma? Povești sunt astea?

— Dacă nu sunt povești, spune tu, ce sunt, zise muntele cam rușinat, văzând că fusese prins cu ocaua mică.

— Eu nu ți-am spus decât unul dintre marile adevăruri, pentru descoperirea căruia mintea omenească s'a frământat amar în decursul veacurilor, zise vântul.

— Și care-i adevărul acela, mă rog matale? N'ai putea să mi-l spui și mie?

— În lumea aceasta materia nu se creează, materia nu se perde, ci numai se transformă sau se preface — cum ai vrea să-i zici, că-i tot aia — răspunse vântul, apăsând pe fiecare vorbă.

Muntele nostru se zăpăcise cu totul: în capul lui se frământau idei și gânduri, pe cari zădarnic se muncea, ca să și-le lămurească. Și se înțeleg lucrurile destul de ușor, dacă ținem seama, că din cauza bătrâneței, mintea începuse să-l cam părăsească, astfel că pricepea destul de cu anevoie.

— Frate, grăi el în cele din urmă, spuneai, „că materia nu se creează” și s'ar putea să ai toată dreptatea; dar, vezi, eu nu pot pricepe, cam cum ar veni una ca asta, — și nu știu cum se face, că'n vieța mea eu n'am văzut decât cazuri, cari par a mărturisi tocmai contrarul spuselor tale. Și ca să mă înțelegi mai bine, am să-ți dau numai câteva pilde.

— Cu alte cuvinte, îmi veni și mie rândul, ca să fiu nerăbdător, zise vântul.

— Așa, eu nu pricep, bunăoară, cum să face, că dintr'o sămânță mică de tot să răsară și să crească un copac, care poate ajunge de multe mii de ori mai mare ca sămânța, din care a ieșit. Nu pricep...

— Mă mulțumesc cu ce mi-ai spus până acum, îl întrerupse vântul. Fac și eu, ca și episcopul, care ducându-se să-și vadă credincioșii într'un sat de munte și care nu prea fusese mulțumit de modul cum fusese primit, ar fi întrebat preotul, să-i explice cauza de ce n'au sunat baremi clopotele bisericii la sosirea Prea Sfinției Sale. Povestea spune, că preotul ar fi răspuns, cam în felul acesta: „Prea Sfinte, noi avem nouăzeci și nouă de motive: întâi: n'avem clopote la biserică, al doilea...”

— „Celelalte motive sunt de prisos”, i-a răspuns Prea Sfântul.

Tot așa fac și eu acum și-ți mărturisesc, că observările Dumitale sunt drepte...

— Oare nu-i așa, că în lumea noastră este creare de materie?

— Observările, pe care le-ai făcut, sunt drepte, dar judecata, pe care ți-ai format-o, este greșită, zise vântul, și lucrurile stau cu totul în alt fel, de cum ți-se păr Dumitale.

N'ai putea cumva să mi spui și mie, căm în ce fel vezi tu lucrurile? îl întrebă muntele.

— Eu văd lucrurile mai simplu, de cât ți închipuești. Când dintr'o sămânță micuță răsare și crește un copac — ori cât de mare ar fi el, — să nu crezi, că se creează materie. Și în cazul acesta, ca și în altele nenumărate, materia nu se creează ci numai se preface.

— Mă lămuřiși — buștean!

— Nu te grăbi, pentru că graba strică treaba, ci ascultă. Sămânța, ori cât de mică ar fi, are într'ansa hrana trebuitoare pentru noua plantă. Această hrană ajunge plantei numai până când ea își face rădăcini și câte-va frunzișoare. De aci înainte începe greul: tânără plantă, ca să trăiască, muncește și cu rădăcinile și cu frunzele.

— Astea-s povești pentru copii, zise muntele.

— Acestea-s adevăruri dovedite cu prisosință, răspunse vântul. Prin ajutorul rădăcinilor tinera plantă suge din pământ și de prin praful stâncilor materiile, de care are nevoie, care materii, fie că sunt dizolvate gata în apă, fie că ea le pregătește cu ajutorul unor sucuri din rădăcini, — iar din aer planta ia bioxidul de carbon, care-i este trebuitor pentru hrană și pentru zidirea țesuturilor ei.

Și astfel planta crește, sugând materie din pământ și din aer; ea nu poate crea nimic — numai Dumnezeu are puterea aceasta, — ea numai preface.

— Ciudat, zise muntele, și ai toată dreptatea. Dacă lucrurile stau așa, precum le arăți tu, atunci ai dreptate: *Materia nu se creează, ci numai se preface*. Nu mă pot împăca însă cu partea a doua a celor ce mi-ai spus adineaori, adică: „materia nu se perde“, pe care n'o cred odată cu capul!

— Poate, că vrei să-mi dai și de data asta câte-va pilde.

— Mai mult ca sigur, că da și frag nădejde, că de data asta o să te conving eu pe tine.

— Eu te ascult cu dragă inimă, bătrânule, dar îți spun mai dinainte, că iarăși trebuie să fie *ceva*, pe care nu l-ai priceput destul de bine.

Ș T I R I

† **Aurelia Ioanoviciu**, fca preotului Alexandru Ioanoviciu din Cerna, absolventă a liceului din Timișoara, la 7 Iulie a. c. st. n. a încetat din viață în frageda etate de 18 ani.

Odihnească în pace!

Congresul eparhiilor basarabene. Zilele trecute s'a ținut la Chișinău congresul bisericii basarabene, la care a asistat și I. P. S. Sa Arhiepiscopul Gurie și P. P. S. S. L. L. Episcopii Visarion și Nectarie.

Sub președinția pâr. protoiereu Alexandru Baltaga, congresul a discutat și soluționat mai multe chestiuni privitoare la buna administrare a instituțiilor bisericești din noile eparhii.

S'a discutat chestiunea organizării azilului pentru copiii găsiți și bătrâni, instituțiuni întreținute de „Uniunea preoților“.

În asistența celor trei episcopi a avut loc consfătuirea preoților-misionari din Basarabia. Protoiereul Scodgor a arătat, că o vie și întinsă propagandă trebuie începută și întreținută în contra sectei „Inocenților“, care bântuie mai ales județele Orhei și Bălți.

Congresul a discutat apoi bugetul anului viitor.

Congresul a redactat apoi din nou un memoriu către s. Sinod și guvern, arătând hotărârea clerului Basarabean, că scaunul arhiepiscopesc din Chișinău să fie ridicat la rangul de *Mitropolie*. O delegație se va prezenta în acest scop M. S. Regelui.

În urma înțelegerii dintre cei trei episcopi, congresul a hotărât, că are drept a alege și a și ales Consistoarele pentru toate 3 eparhiile.

Adunarea generală a Comunități de avere, pentru alegerea președintelui și a comitetului, este convocată pe ziua de 8 August a. c. st. n.

Descoperirea unui vechiu text evanghelic în Egipt. Cu prilejul săpăturilor făcute în cimiterul vechiu creștin din Kan El Kebir (Egipt) s'a descoperit o veche traducere coptică a evangheliei S. Ioan.

Traducerea încă nu s'a făcut; lumea științifică speră însă, că va contribui mult la fixare adevăratului text la acelei evanghelii. Documentul se crede a fi cam de pe la anii 400 și acum este expus la Londra.

Secțiile științifice-literare ale Asociațiunii din Sibiiu s'au întrunit în ședință plenară în 13 și 14 Iulie l. c. S'au luat măsuri în vederea comemorării lui Gheorghe Lazăr în Avrig, cu prilejul centenarului morții sale. Comemorarea se va face în Septemvrie a. c. La adunarea generală dela Timișoara, în August, vor ținea conferențe dnii V. Branște și S. Dragomir. Secțiile au acordat două premii, unul de 2000 lei (dat de dl Scotus Viator) pentru cea mai bună lucrare despre revoluția din 1918 și unirea Ardealului cu regatul român, și altul de 10,000 lei, al Asociațiunii, pentru Istoria anilor 1848—49. Cel dintâi l-a obținut dl Ioan Clopoțel, al doilea dl T. V. Păcățianu.

Sovietele renunță la persecutarea preoților.

Se știe, că bolșevismul vedea în cler una din cele mai mari piedeci. De aici persecuțiile și omorurile. Acum, după cum se anunță din Moscova, sovietele, convinse că această teroare a ridicat în contra lor populația, care este foarte religioasă, nu numai că au renunțat la ofensivă împotriva preoțimei, dar și-au propus s'o lingusească și, dacă s'ar putea, s'o atragă de partea lor.

Un congres al stareților din România întregită a fost convocat pe ziua de Joi, 27 Iulie (9 August) a. c., la s. mănăstire Cernica de lângă București, La acest congres pot lua parte și alți monahi, precum și cei afară de mănăstiri.

Se va discuta asupra putinței de a da monahismului o nouă organizare.

După terminarea discuțiilor, membrii congresului vor vizita mănăstirile Neamț și Secu și câteva mănăstiri din Basarabia.

Patriarhul ecumenic Meletie IV., pentru a se putea restabili legăturile de simpatie între Greci și Turci, a dimisionat din scaunul de patriarh.

Plecarea lui la sf. Munte Atos, pe care am anunțat-o într'unul din numerile noastre ultime, este în legătură cu demisiunea sa.

Rusia revine la capitalism. Ziarul „Isvestya“, oficiul guvernului sovietic rus, publică darea de seamă asupra unei ședințe extraordinare a consiliului comisarilor sovietici ruși, ținută în ziua de 28 Iunie. Cu acest prilej fruntașul comunist Kamenew a ținut un discurs senzațional, care dovedește, că șefii comuniștilor ruși s'au hotărât să facă concesiuni capitalismului. Kamenew a arătat, că situația generală a Rusiei sovietice este atât de gravă, în cât se simte absolută nevoie de a se face concesiuni și de a admite compromisuri față de burghezimea internațională. „Experiența ne-a arătat, că nu am fost bine pregătiți pentru luptă și că nu avem destulă putere pentru a distruge capitalul internațional. Din motive tactice, suntem deci nevoiți să cedăm burghezimei și capitalismului internațional anumite pozițiuni“ — a spus Kamenew.

Comemoria lui Avram Iancu și Gheorghe Lazăr. — Implinindu-se, la anul, 100 ani dela nașterea eroului redeşepteni conștiinței noastre naționale: Avram Iancu, Consiliul de miniștri a hotărât să comemoreze acest eveniment, făcându-se sărbări naționale.

Se va ridica eroului național și o mare statuie, iar în comuna natală Găina se va așeza o cruce.

O altă aniversare se va sărbători în luna Octombrie, cu ocazia centenarului morții lui Gheorghe Lazăr. — În comuna Avrig, locul lui de naștere, se vor face sărbări grandioase. — Cu alcătuirea programului a fost însărcinat dl. ministru Dr. C. Angelescu.

Experiențe cu telefonie fără fir. La Oradea-Mare au avut loc Sâmbătă experiențe cu telefonie fără fir, instalată de d-nii ing. Gelles și Bellu. La aceste experiențe au asistat reprezentanții autorităților și presei. S'a putut auzi în mod absolut perfect reprezentația Operei din Paris. Pentru Duminică au fost invitați toți directorii Operilor străine, ca să asculte prin telefonie fără fir concertul d-nei Mărcuș din Cluj.

Naționaliști germani din Austria au introdus cultul Zeului Wothan. Partidul naționalist german din Linz a votat abolirea Dumnezeului creștin și a introdus cultul zeului Wothan, tatăl divinităților din mitologia teutonică.

Președintele acestui partid a declarat: „Dumnezeul creștin a trădat poporul german și noi trebuie să revenim la bătrânii noștri zei din timpurile îndepărtate“.

Adunarea a votat în unanimitate suprimarea Dumnezeului creștin și înlocuirea lui prin zeul Wothan.

Tiparnițele dela Mănăstirele Neamț și Cernica cum cetim în „Grafica Română“ au fost înzestrate de către Ministerul de Instrucție cu personalul necesar, acestea urmând cât de curând să-și înceapă activitatea.

Director al tipografiei este numit P. C. S. Arhimandrit Danil Ciubotaru Starețul, care a fost promotorul reînființării tiparnițelor. Dintre vechii tipografi de odinioară a mai rămas în viață numai ieromonahul Gherasim Ionescu, care va seconda pe conducătorul tipografiei dela mănăstirea Neamț.

Să sperăm, că tiparnițele monahilor dela Neamț și Cernica în curând își vor ocupa locul de odinioară în frontul nostru cultural și că dintr'ânsele va începe renașterea frumseței neintrecute a tiparului nostru arhaic.

Convocare. Onor. membri ai „Cercului religios Mehadia“ sunt prin aceasta convocați la o ședință festivă pentru comemorarea marelui Arhiereu Andrei Șaguna pe ziua de 21 Iulie (3 Aug.) a. c. în comuna Mehadia.

1. La ora 10 oficierea serviciului divin în sobor, cu predică.

2. După serviciul divin ședința festivă cu o cuvântare ocazională despre marele Arhiereu.

3. Programul de activitate pentru propaganda religioasă.

La această sărbare festivă este invitat și Prea Sfinția sa Părintele episcop Dr. Iosif Tr. Badescu

În aceeași zi, în Mehadia se întrunesc învățătorii din plasa Orșova, precum și toți membrii despărțământului Orșova al „Astrei“ în prima adunare generală cercuală. Pe această zi este așteptată și Prințesa Alexandrina Gr. Cantacuzino, prezidenta „Societ. ort. naț. a fem. rom.“

La aceste sărbări înălțătoare sunt invitați toți Frații în Hristos, dar în special membrii cercurilor religioase din despărțământul Mehadia ai „Asoc. clerului Andrei Șaguna“, Iablanița, la 14/27 Iulie 1923. Gheorghe Tătucu, preot, președ. Cercului religios Mehadia.

În timpul revoluției din toamna a. 1918, pe teritoriul Banatului au apărut mai multe placcate, ordine de zi, ba chiar și foi oficiale: unele din partea Consiliilor noastre naționale, iar altele din partea fostului șef al „Republicei bănățene“ și a guvernului din Budapesta.

Rugăm On. noștri cetitori și îndeosebi On. preoțime parohială, ca întru cât ar mai avea vre-un exemplar din aceste placcate, ordine de zi sau foi cu caracter revoluționar, să binevoiască a le trimite la adresa Redacțiunii noastre.

Bibliografie.

A apărut:

„Renașterea“, revistă de cultură religioasă, apare lunar sub patronajul P. S. Episcop Vartolomeiu. Nrul. II. nr. 7 (Iulie 1923). Craiova. Abonamentul anual: 60 Lei.

„Transilvania“, revista Asociațiunii din Sibiu. Anul 54, nr. 6—7 (Iunie-Iulie 1923). Prețul: 10 Lei.

Acest număr este închinat memoriei. „nemuritorului întâiu președinte și mare organizator“ al Asociațiunii: Andrei Șaguna.

„**Ramuri**. Drum drept“ Anul XVII, nr. 13. (1. Iulie 1923). Craiova. Prețul 5 Lei.

„**Cosinzeana**“. Anul VII., nr. 13. (10 Iulie 1923). Cluj. Prețul: 5 Lei.

„**Grafica Română**“, revistă pentru dezvoltarea artelor grafice române, apare lunar în editura „Scrisul Românesc“ din Craiova și sub conducerea unui comitet de direcție, prim-redactor fiind bănățeanul Virgil Molin, fiul învățătorului Sava Molin din Cârnecea. Anul I., nr. 6 (Iunie 1923). Abonament anual: 120 Lei.

„**Școala Bănățeană**“. organul „Asociației învățătorilor din Căraș-Severin. Anul II., nr. 11—12 (1 și 15 Iunie 1923). Prețul: 5 Lei.

Anuarul seminarului arhidiecezan teologic „Andreișan“ ortodox român din Sibiu pe a. școl 1922/23., publicat de Dr. *Eusebiu Roșca*, director.

Poșta Redacției.

Correspondență în Vălișoara Comunicări anonime nu publicăm.

Prof. G. Popescu-Sura în Severin. Dacă mai ai material gata, te rugăm, mai trimite-ne. Comunică-ne tot odată, dacă primești regulat foaia.

R. M. în Timișoara. Cu plăcere îi facem loc. Și pentru viitor ne mai poți trimite câte ceva.

Nr. 126. exec. 1923.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor al judecătoriei de ocol din Caransebeș, în sensul §-lui 102 art. de lege LX din 1881: resp. în sensul §-lui 19 art. de lege XXI din 1908 prin aceasta publică, că în urma decisului Judecătoriei de ocol din Caransebeș de sub Nr. 609/1923 efectuându-se execuțiunea, la 15 Maiu 1923, în favorul execvanților Carol Rottmann și Comp. reprez. prin avocatul Dr. Iacob Déri, contra execvatului pentru suma de 3742 Lei 98 bani și acces. mișcătoarele cuprinse și supracuprinse, cari s'au prețuit în 20,000 Lei — bani și anume: 2 cai negri se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Nr. 609/1923 G. a Judecătoriei de ocol Caransebeș pentru încasarea pretenziunii de 3742 Lei 98 bani capital, după aceasta 5% din 28 Octomvrie 1922 interese și spesele de 1381 Lei 50 bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 22-lea August 1923 la orele 3 p. m. în comuna Caransebeș** la locuința execvatului și toți aceia cari au voe de a cumpăra, sunt invitați cu aceea observare, că mișcătoarele de sus în sensul art. de lege LX. din 1881: §-ul 107, 108 se vor

vinde celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Întrucât mișcătoarele licitande s'au cuprins și supracuprins din partea altor creditori și aceștia și-au câștigat dreptul de acoperire asupra licitației, în sensul §-lui 129 a legii LX. din 1881: se va efectui și în favorul lor.

Caransebeș, la 24 Iulie 1923.

Mihail Guran
executor jud. reg.

Nr. 19. 1923. Exec.

Edict de licitațiune.

Subscrisul esmis judecătoresc, conform §-ului 102 al Legii LX. din anul 1881, prin aceasta publică, că în urma decisului Judecăt. de ocol din Teregova de sub Nr. G. 4194/2—1921 cu ocaziune efectuării execuției escontative la Comuna Rusca în favoarea reclamantului E. M. B. Keppich succesorii din Caransebeș, prin avocatul său Dr. Iacob Déri din Caransebeș, contra debitorului Nr. 137 din Rusca pentru suma de 2146 Lei 70 bani capitalul și acces., numele obiectelor sevestrate din prăvălie în preț de 3631 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea licitației în urma decisului Judecăt. de ocol sub Nr. C. 4194/2—1921 pentru suma de 2146 Lei 70 bani capital și total spese procesuale 56 Lei 25 bani statorite deja, defige termen la locuința debitorului în comuna **Rusca la 9-lea August 1923 oarele 9 a. m.** și cei ce doresc a lua parte se somnează cu aceea observare, că mobilele menționate la această licitație conform §-ului 107 și 108 ai Legii LX. din 1881, pe lângă plata în numerar, în caz de lipsă sub prețul de exclamare se vor vinde celui ce va promite mai mare preț.

Întrucât mobilele ce trebuie vândute, sunt sevestrate și de alții, conform §-ului 20-al Legii din 1908, se ordonează și în favoarea acestora.

Teregova, la 17-lea Iulie 1923.

Frideric Wagner
executor judiciar.

CASĂ DE VÂNZARE

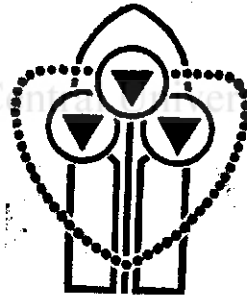
◆	Cu 3 camere,	◆
◆	grajd, grădină	◆
◆	mare cu pomi	◆
◆	fructiferi.	◆

3-3

STRADA GRĂDINILOR Nr. 943.

LEGĂTORIA
TIPOGRAFIEI DIECEZANE
DIN CARANSEBES

.....
primește
spre executare
orice lucrări
privitoare la
această branșă